

Begrijpend lezen van informatieve teksten

1 januari 1993

Auteur: Rob Rozeboom

Volume: 24

Nummer: 4

Pagina's: 155-156

Documenten

- [moer_jrg24_037.pdf](#)

recensie zelfstandig lezen of hardop lezen van teksten en het beantwoorden van een reeks vragen zonder nadere instructie hoe de leerling dit zou moeten doen. Rob Rozeboom voor leerlingen is het gebruik van verschillende leesstrategieën en leesdoelen moeilijk te begrijpend lezen van realiseren omdat ze door het onderwijs getraind zijn in het gebruik van een strategie en informatieve teksten een leesdoel namelijk verklanken en het goede antwoord vinden op vaak minder relevante vragen. Deze leergang wil leerlingen die niet voldoende taalvaardig zijn leren hoe ze beter met teksten en geschreven informatie in het marjan werts begrijpend lezen van informatieve algemeen kunnen omgaan. Teksten handleiding en voorbeeldlessen. Enschede slo 1991. So blz 105-110. Leesteksten. Fa o o didactiek. Ine auteur van deze voorbeeldlessen heeft naar in het kader van de zorgverbreiding activiteiten aanleiding van literatuurstudie over begrijpend lezen die erop gericht zijn meer leerlingen succes lezen en ervaringen in het project. Een vijftien lessen te laten halen in het basisonderwijs. Het stappenmodel uitgewerkt de eerste stap is worden voorbeeldlessen voor begrijpend lezen het activeren van de voorkennis van de leerling ontwikkeld voor groep 7 van de basisschool. Gen als leerling en zich realiseren wat ze al wel het betreft. Lessen gericht op het aanleren van te weten over het onderwerp waarover ze gaan. De vaardigheden en strategieën voor het begrijpen kunnen ze de nieuwe kennis beter in zich opnemen. Lezen van informatieve teksten en het zijn opnemen er zijn dan immers aanknopingspunten voorbeeldlessen. Ze vormen een systematische punten. De tweede stap is het uitspreken van de leergang. Ze hoeven ook niet achter elkaar verwachtingen over de tekst op basis van de als een programma te worden gegeven. De titel tussenkopjes en illustraties. De derde stap handleiding bevat naast de vijftien uitgewerkte betreft het te kiezen leesdoel en de leestrategieën. Een beschrijving van de ideeën die de tegie daarna wordt de tekst gelezen en de achtergrond vormen van deze lessen. Vijfde stap betreft de reflectie op de inhoud van de tekst achtergrond en instructie door de leerkracht bij de voorgestelde werkwijze. Verschilt sterk met de praktijk in de handleiding. Vergelijkt men de praktijk van het begrijpend lezen de nadruk bij de

van het lees onderwijs met doelstellingen zoals instructie ligt op het kiezen en toepassen en van ze te vinden zijn in de eindtermen voor het leesstrategieën en leesdoelen en het begeleiden basisonderwijs het leesonderwijs in de basis van leerlingen daarbij terwijl tot nu toe in school is vaak vooral gericht op het technisch structuur vooral het controleren achteraf betrouwen lezen het decoderen en verklanken van teksten zijn de vragen goed beantwoord zoals blijkt andere doelstellingen zoals het onderscheiden uit het onderzoek naar begrijpend lezen van verschillen en leesdoelen het aanpassen een les volgen de vijf stappen strategieën van de leesstrategie aan het leesdoel het bijvoorbeeld een tekst over cavia's zou er al onderscheiden van tekstvormen komen wel volgt uit kunnen zien aan bod het verwerken van de tekst door de leerkracht bespreekt met de leerlingen wat de leerling dat wil zeggen dat de leerling zich zij weten van cavia's of zouden willen weten de inhoud van de tekst eigen maakt deze in verwachtingen over wat de tekst hen zou kunnen verband brengt met eigen kennis en vaardigheden worden geformuleerd bijvoorbeeld heden wordt niet of nauwelijks onderwezen beeld na v de titel tussenkopjes en illustraties de praktijk van het onderwijs in het begrijpen het leesdoel wordt gekozen bijvoorbeeld snel lezen wordt gekenmerkt door het antwoorden vinden op de in de eerste en twee 1993 4 m oer 155 de stap geformuleerde vragen en verwachtingen jammer de theorie over de strategie is uitste de leesstrategie kan dan zijn globaal verkennend waarom dan deze zwakke uitwerking in lezen gevolgd door nauwkeurig lezen bij die lessen met deelaspecten passages die nieuwe informatie geven de tekst wordt gelezen wie kan er iets mee de vooraf geformuleerde verwachtingen en vragen worden vergeleken niet de informatie in het kader van zorgverbreding is het van het uit de tekst was er nieuwe informatie heeft de grootste belang dat het onderwijs in begrijpelijkwijze bijgedragen om de informatie uit de pend lezen op de basisschool verandert deze tekst te halen voorbeeldlessen leveren daartoe geen bijdrage de publicatie laat leerkrachten van groep 7 en men gaat in de handleiding uit van klassikale 8 en eventueel ook van brugklassers kennis lessen omdat de interactie tussen leerkracht en maken met mogelijke andere werkwijzen dan leerlingen wezenlijk is voor het aanleren van de tekst niet vragen het blijft bij een leesstrategieën de leerkracht kan dan functie kennismaking oin leerling en de door de autoriteit als een model voor de leerling verder kan tevens bedoelde strategieën te leren gebruiken hij het leesgedrag van de leerling beter beïnvloeden zullen zij al in lagere groepen moeten oefenen vloeien omdat de voorgestelde werkwijze met deze strategie bovendien moet het oefenen sterk afwijkt van de gebruikelijke geeft uien in nen niet deelvaardigheden voor het begrijpen voorbeeldlessen voor de leerkracht informeel lezen steeds in dienst staan van een brede materie over het doel van de les een beschrijving leesactiviteit leerkrachten zonder voldoende van mogelijke toepassingen van deze werkwijze voorkennis over de ontwikkelingen met betrekking tot andere lessen en hoe hij leerlingen daar gaande lezen zullen hun onderwijs niet kunnen begeleiden veranderen met deze lessen en de algemene inleiding zij moeten hun onderwijs vijftien lessen namelijk fundamenteel veranderen verder zullen zij meer oefenmateriaal voor hun leerlijn in vijf stappen strategie is in de uitgewerkte gen moeten hebben de samen stellers gaan er han-

deiding per les slechts in fragmenten terug te gemakkelijke vanuit dat de voorbeelden en te vinden er zijn geen lessen waarin dit model de leerkrachten aanzetten om zelf de lessen te als geheel wordt geoefend in twee inleidende ontwerpen leerkrachten met voldoende lessen over wat lees je en waarom lees je en voorkennis hebben en de kennismaking in de tekst wat is een tekst lijken te eenvoudig voor vorm zeker niet nodig zij maken zelf al betrouwbare groep 7 vervolgens worden lessen besteed aan radend lezen en tussen de regels lezen pas in les vijf en zes wordt de voorkennis voor het eerst gemobiliseerd deze belangrijke strategie komt verder niet meer aan orde de leerkracht moet regelmatig aan dat mobiliseren van voorkennis herinneren de overige lessen behandelen eveneens belangrijke deelaspecten van het begrijpend lezen het belang van de lay out de verdeling van de tekst in alinea's onderscheid in hoofd en bijzaken de voorbeelden zijn summier naar voldoende uitgewerkt voor een geïnteresseerde leerkracht met voldoende voorkennis over de vernieuwingen op het gebied van begrijpend lezen men verwacht blijkbaar dat geoefende deelvaardigheden vanzelf door de leerling geïntegreerd worden in de nauwelijks geoefende vijf stappen strategie l j g m oer i 9 3 4